

GLASBA IN MOTIVACIJA

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.43](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.43)

ISBN

978-961-286-993-9

MARUŠA PODKRAJŠEK

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
marusa.podkrajsek@student.um.si

V tem poglavju se osredotočamo na vlogo glasbe pri spodbujanju motivacije, zlasti v kontekstu izobraževanja. Raziskujemo, kako glasba podpira razvoj intrinzične motivacije, samoučinkovitosti in samozavesti ter izboljšuje akademske in socialne veščine učencev. Analiziramo različne pristope k poučevanju, ki vključujejo prilagoditev učnih metod, avtonomno izbiro aktivnosti in uporabo popularne glasbe za povečanje vključenosti. Obravnavamo tudi pomen ustvarjalnosti in sodelovanja, ki krepita dolgoročno povezavo učencev z glasbo. V zaključku izpostavljamo praktična priporočila za učitelje, vključno z uporabo sodobnih tehnologij in ustvarjanjem spodbudnega učnega okolja, ki povečuje glasbeno motivacijo ter spodbuja trajno ljubezen do glasbe pri učencih. Poglavje združuje teoretična spoznanja in praktične strategije za izboljšanje glasbenega izobraževanja.

Ključne besede:

glasba,
motivacija,
vztrajnost,
avtonomnost,
čustveni odzivi

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.43](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.43)

ISBN

978-961-286-993-9

Keywords:

music,
motivation,
perseverance,
autonomy,
emotional responses

MUSIC AND MOTIVATION

MARUŠA PODKRAJŠEK

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
marusa.podkrajsek@student.um.si

This chapter examines the role of music in fostering motivation, particularly within the context of education. It explores how music supports the development of intrinsic motivation, self-efficacy, and self-confidence, while enhancing students' academic and social skills. Various teaching approaches are analyzed, including adapting methods, offering students autonomy in choosing activities, and incorporating popular music to boost engagement. The chapter also highlights the importance of creativity and collaboration in cultivating students' long-term connection to music. Practical recommendations for teachers are provided, emphasizing the use of modern technologies and the creation of a stimulating learning environment that enhances musical motivation and nurtures a lasting love of music in students. The chapter combines theoretical insights with practical strategies to improve music education.

University of Maribor Press

1 Uvod

Glasba ima izjemno sposobnost vplivati na človekovo motivacijo, kar je bilo potrjeno v različnih raziskavah. Lahko deluje kot sredstvo za spodbujanje čustvenih odzivov, izboljšanje koncentracije in povečanje kreativnosti, kar so ključni elementi pri doseganju ciljev in vzdrževanju visoke ravni angažiranosti. Na področju izobraževanja je bilo ugotovljeno, da glasba lahko izboljša akademske dosežke in spodbuja vztrajnost, saj aktivira možganske regije, povezane z učenjem in nagrajevanjem.

2 Glasba in motivacija

Motivacija v glasbenem poučevanju in učenju je ključnega pomena za ustvarjanje uspešnega in trajnostnega učnega okolja. Raziskave so pokazale, da so študentje, ki sodelujejo v glasbenih dejavnostih, bolj angažirani, ko imajo občutek avtonomije in učni načrt za glasbo odraža njihove osebne interese. Še posebej priljubljene glasbene smeri, kot so pouk popularne glasbe, omogočajo učencem izražanje lastne identitete, kar povečuje njihovo motivacijo za nadaljevanje glasbenih aktivnosti (Rolandson, 2020).

Učenci, vključeni v tradicionalne ansamble, kot so orkestri ali zbori, so pogosto motivirani z občutkom pripadnosti skupnosti in željo po skupnem doseganju ciljev. Vendar pa raziskave kažejo, da te vrste udeležbe morda ne ustrezajo interesom vseh učencev. Popularne glasbene dejavnosti, ki temeljijo na avtonomnem učenju in ustvarjalnem eksperimentiranju, so se izkazale za privlačnejše pri učencih, ki želijo preučevati sodobne glasbene zvrsti ali se učiti igranja sodobnih glasbil.

Študije potrjujejo, da glasbeno poučevanje, ki poudarja prilagodljivost in vključenost, ustvarja motivacijsko bogatejše učne izkušnje. Takšni programi pomagajo učencem oblikovati globljo povezavo z glasbo in povečujejo verjetnost za njihovo dolgoročno vključevanje v glasbeno dejavnost (Rolandson, 2020).

2.1 Motivacija v glasbi

Motivacija v glasbi je ključna za razvoj spretnosti in vztrajnost pri glasbenem učenju. Raziskave poudarjajo, da je intrinzična motivacija, ki izhaja iz užitka ob učenju glasbe, močno povezana z vztrajnostjo in dosežki pri glasbenih aktivnostih. Študija

Jaimeja Leóna idr. (2015) ugotavlja, da so študentje z višjo stopnjo intrinzične motivacije uspešnejši v glasbi, saj se bolj osredotočajo na učenje in kritično razmišljanje. To motivacijo krepijo aktivnosti, kot sta improvizacija in raziskovanje glasbenih vsebin, ki spodbujajo kreativnost in užitek.

Poleg tega je prilagoditev učnih metod potrebam učencev pomemben dejavnik za motivacijo. Kot ugotavlja Rolandson (2020), vključevanje popularne glasbe in sodobnih tehnologij v pouk ustvarja avtentične glasbene izkušnje, ki pritegnejo več učencev in zmanjšujejo osip iz glasbenih programov. Študenti, ki se lahko povežejo z glasbo, ki jo sami poslušajo, kažejo večjo vključenost in dolgotrajno sodelovanje v glasbenem izobraževanju. Te ugotovitve poudarjajo pomen usklajevanja vsebin glasbenega pouka z interesi učencev, saj lahko tak pristop pomembno vpliva na njihovo motivacijo in dolgoročne rezultate (Asmus, 2010 v Asmus, 1994).

2.2 Glasbena motivacija v šoli

Glasbena motivacija v šoli je ključnega pomena za spodbujanje učnih in socialnih veščin učencev. Raziskave kažejo, da glasbeno izobraževanje pozitivno vpliva na samozavest in samoučinkovitost učencev, kar spodbuja njihovo notranjo motivacijo. Teorija samoodločanja, ki poudarja pomembnost avtonomije in notranjih dejavnikov, izpostavlja, da učenci, ki imajo možnost izbire glasbil in repertoarjev, občutijo večjo pripadnost in užitek pri učenju glasbe (Hallam, 2010 v Grolnick in Ryan, 1987). Poleg tega je bila samoučinkovitost prepoznana kot mediator med glasbenim izobraževanjem in akademskimi dosežki, saj spodbuja razvoj vztrajnosti in pozitivnega odnosa do učenja (Jiang, 2021). Prav tako raziskave kažejo, da lahko učitelji z uporabo tehnologije, kot so snemanje vadb in vizualizacije napredka, povečajo motivacijo učencev in izboljšajo njihove prakse. S prilagajanjem učnih metod posameznim interesom in sposobnostim učencev lahko učitelji dodatno okrepijo pozitivne učinke glasbenega izobraževanja (Hallam, 2010).

3 Zaključek

Glasbena motivacija ima izjemno korist za učence, saj spodbuja njihovo samospoznavanje, samozavest in vztrajnost. Poleg tega izboljšuje akademske rezultate ter razvija socialne in ustvarjalne veščine (León idr., 2015). Da bi kar najbolj izkoristili te prednosti, naj učitelji prilagodijo metode poučevanja, vključijo avtonomijo pri izbiri glasbenih dejavnosti in uporabijo tehnologijo za spodbujanje

samorefleksije in napredka (Hallam, 2010). Tako lahko sklepamo, da bi bilo dobro, da bi učni načrti vključevali elemente popularne glasbe in improvizacije, kar bi povečalo zanimanje učencev. Učitelji naj spodbujajo sodelovanje in vzdušje pripadnosti, kar bo okrepilo motivacijo in dolgoročno ljubezen do glasbe.

Literatura

- Asmus, E. P. (1994). Motivation in music teaching and learning. *The Quarterly Journal of Music Teaching and Learning*, 5(4), 5–32. doi: <http://www-usr.rider.edu/~vrme/>
- Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269–289. <https://doi.org/10.1177/0255761410370658>
- Jiang, J. (2024). Impact of music learning on students' psychological development with mediating role of self-efficacy and self-esteem. *PLoS one* 19(9). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0309601>
- León, J., Núñez, J. L., Ruiz-Alfonso, Z. in Bordón, B. (2015). Music Academic Performance: Effect of Intrinsic Motivation and Critical Thinking. *Revista de Psicodidáctica*, 20(2), 377–391 doi:10.1387/RevPsicodidact.12673
- Rolandson M. D. (2020). Motivation in Music: A Comparison of Popular Music Course Students and Traditional Larg Ensemble Participants in High School. *Ohio Music Education Association*, 45, 105–126. doi: <https://www.jstor.org/stable/26974519>

